

LA/Petri Jääskinen/aa

3.6.1982

... Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRING AV FOLKPENSIONSLAGEN OCH VISSA DÄRTILL ANSLUTNA LAGAR

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen och vissa därtill anslutna lagar. Förslagen inverkar även på arbetspensionssystemet, och sänds därför pensionsanstalterna till kännedom.

Pensionsskyddscentralen har i cirkulär 33/81 konstaterat, att då regeringen avlät sin proposition till riksdagen med förslag till den s.k. SOVE-lagstiftningen meddelade regeringen i motiveringarna till propositionen sin avsikt att utreda möjligheterna till en samordning av arbetslöshets- och invaliditetspensionerna enligt folkpensionslagen så, att den försäkrade kunde få invaliditetspension direkt efter en arbetslöshetspension.

I propositionen föreslås nu bland annat en ändring av stadgandena om begynnelsepunkterna för de i folkpensionslagen avsedda invaliditets- och arbetslöshetspensionerna så, att arbetslöshetspensionen kan börja samtidigt såväl inom folkpensions- som inom arbetspensionssystemet. Om en arbetslöshetspensionstagare skulle bli arbetsoförmögen, skulle han genast ha rätt till invaliditetspension enligt folkpensionslagen.

Lagändringarna skulle med vissa undantag träda i kraft genast då de stadfästs.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av folkpensionslagen och vissa därtill anslutna lagar

aaLAPJ21811

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av folkpensionslagen och vissa därtill anslutna lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås vissa ändringar av teknisk natur i lagen om folkpension, lagen om understödstillägg, lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och lagen om frontmannapension. Ändringarna ansluter sig till den vid ingången av år 1982 ikraftträdande reformen rörande beskattning av socialförsäkringsförmåner och gäller inbegripande av dagpenning, menersättning samt sysselsättningsutbildnings- och rehabiliteringsförmåner i årsinkomst.

Även stadgandena om begynnelsetidpunkten för enligt folkpensionslagen utgående invaliditets- och arbetslöshetspension föreslås ändrade så, att arbetslöshetspension kunde börja utgå samtidigt både i folkpensions- och arbetspensionssystemet. Vid uppkommen invaliditet

skulle mottagare av arbetslöshetspension omedelbart ha rätt till enligt folkpensionslagen utgående invaliditetspension.

I anslutning till de ändringarna i avgiftssystemet för långtidssjuka som trädde i kraft vid början av juli år 1980 föreslås justeringar i folkpensionslagens stadganden om utbetalning av pension till försäkrad i anstaltsvård.

Stadgandena om inkomstberäkning i anslutning till systemet med beskattning av socialförsäkringsförmåner föreslås tillämpade från och med början av år 1982. Bestämmelserna om långtidssjuka skulle tillämpas från början av oktober innevarande år. Övriga ändringar skulle träda i kraft omedelbart efter att lagarna stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuvarande läge och föreslagna ändringar

1.1. Inbegripande av dagpenning, menersättning samt rehabiliterings- och utbildningsförmåner i årsinkomst

En reform rörande beskattning av sociala förmåner trädde i kraft vid början av år 1982. Genom lagen om ändring av sjukförsäkringslagen (471/81) och lagen angående ändring av lagen om olycksfallsförsäkring (526/81) bringades enligt dessa lagar utgående dag-

penningar i större överensstämmelse med förlusten av förvärvsinkomst. Samtidigt blev de skattepliktiga inkomst. Enligt sjukförsäkringslagen utgående dagpenning stadgades också att bli primär i förhållande till arbetspension. Som en följd av denna reform blev dagpenningens karaktär som kompensation för förlorad förvärvsinkomst mera framträdande och den kan vid inkomststopp beskattning jämföras med arbetsinkomst.

På grund av det ovan sagda föreslås ändringar i lagen om folkpension (347/56), lagen om understödstillägg (590/78) och lagen om

frontmannapension (119/77). Enligt dessa ändringar skulle dagpenning på basen av arbetsoförmåga och därmed jämförbara ersättningar räknas som inkomst på samma sätt som arbetsinkomst. Förfarandet motsvarar principerna i lagstiftningen om totalreform av folkpensions-systemet, skede I och II (103—112/82). Från början av år 1983 (skede II A) räknas varken arbetsinkomst eller dagpenningersättningar som inkomst vid bestämmande av folkpensionens tilläggsdel. Med beaktande av syftet med reformen rörande beskattning av socialförmåner är det ändamålsenligt att behandla dessa inkomstslag på samma sätt redan år 1982.

I samband med ovan nämnda ändring av lagen om olycksfallsförsäkring har 30 § folkpensionslagen från början av år 1982 ändrats (527/81) så, att av förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring endast olycksfalls- och familjepension räknas som inkomst vid bestämmande av understödsdel. Lagrummet kräver en teknisk rättelse, bestående i att man lägger till enligt lagen om olycksfallsförsäkring utgående livränta och försörjningspension, vilka utgår på basen av före 1.1.1982 inträffat olycksfall och vilka motsvarar olycksfalls- och familjepension enligt den nya lagen.

Enligt lagen om olycksfallsförsäkring utgående menersättning räknas efter nämnda ändring av folkpensionslagen inte som inkomst vid bestämmande av understödsdel från och med början av år 1982. Menersättningen ersätter ju i första hand sådana följder av olycksfall som inte kan definieras i exakta ekonomiska termer, d.v.s. s.v. immateriella men. Det kan inte anses skäligt, att en förmån som utgår på basen av dylikt men skulle inskränka ens ett högradigt inkomstbundet utkomstskydd. Därför föreslås, att menersättningen ändras till privilegierad inkomst förutom vid understödsdel även vid understödstillägg, bostadsbidrag och frontmannapension.

Från och med år 1982 räknas förmåner som på basen av olycksfallsförsäkringslagstiftningen ges som rehabilitering under utbildningstid inte som inkomst vid understödsdel. Det vore ändamålsenligt, att inte heller andra utbildningsförmåner till pensionstagare eller hans make för rehabiliteringstid liksom inte heller förmåner enligt lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76) skulle räknas som inkomst. Dessa vanligen kortvariga förmåner beräknas endast några hundratal pensionsstagare uppbära såsom i folkpensionslagen avsedd fortgående inkomst.

1.2. Begynnelsestid för arbetslöshets- och invaliditetspension i vissa fall

Genom lagen angående ändring av 4 c § lagen om pension för arbetstagare (745/81) tidigarelades begynnelsetidpunkten för arbetslöshetspension i fall där pensionen beviljas på basen av maximalt i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd, för närvarande 500 dagar. I sådana fall uppkommer pensionsrätt från början av månaden efter det arbetskraftsmyndighets intyg utfärdats. Det lagrum, 39 § 5 mom. FPL, som reglerar begynnelsetidpunkten för enligt folkpensionslagen utgående arbetslöshetspension föreslås ändrat att innehållsmässigt motsvara nämnda ändring av lagen om arbetspension. Samtidigt föreslås att arbetslöshetspension även annars skall kunna beviljas retroaktivt i förhållande till ansökan på samma sätt som enligt folkpensionslagen utgående ålderdoms- och invaliditetspension. Då skulle begynnelsetidpunkten för folkpensionssystemets och arbetspensionssystemets arbetslöshetspensioner bli densamma under förutsättning att bägge sökts inom loppet av samma kalendermånad.

Då regeringen avlät proposition till riksdagen angående ovan nämnda lagstiftning rörande beskattning av socialförmåner (Reg. prop. nr 54/1981 rd.), uppgavs i den allmänna motiveringen att regeringen ämnade utreda vilka möjligheter det finns att ändra samordningen av folkpensionslagens arbetslöshetspension och invaliditetspension så, att försäkrad omedelbart efter arbetslöshetspension skulle börja utfå invaliditetspension.

Blir mottagare av arbetslöshetspension arbetsoförmögen, har han efter att arbetslöshetspensionen upphört i allmänhet först rätt till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen. Invaliditetspension enligt folkpensionslagen kan börja utgå från början av månaden efter det att dagpenningrätten upphört och invalidpension enligt lagen om pension för arbetstagare (395/61) från början av månaden efter det den s.k. primärtiden för sjukförsäkringsdagpenning upphört.

Långtidsarbetslösa får oftast bara den enligt sjukförsäkringslagen utgående minimidagpenningen på 27,50 mk per dag, eftersom några dagpenninghöjande arbetsinkomster i allmänhet inte föreligger. Då försäkrad för invaliditet får ersättning motsvarande minimidagpenning, blir utkomstskyddet lägre än arbetslöshetspensionernas nivå. Om mottagare av arbetslöshets-

pension kunde beviljas invaliditetspension från början av månaden efter uppkommen arbetsoförmåga, skulle det innebära att den redan uppnådda utkomstnivån blev bestående, eftersom arbetslöshets- och invaliditetspensionerna är lika stora. Också med tanke på systemens verkställighet vore det ändamålsenligt att försäkrad med arbetslöshetspension omedelbart fick invaliditetspension.

Med tanke på pensionstagarens utkomstnivå vore det ändamålsenligt att bevilja invaliditetspension utan föregående dagpenningperiod även i sådana fall där person som drabbats av arbetsoförmåga har av arbetspensionssystemet reglerad arbetslöshetspension eller enligt lagen om frontmannapension utgående frontmannapension. Med anledning av det ovan sagda föreslås 39 § folkpensionslagen ändrad till denna del.

1.3. Pensionens utbetalning

Enligt 42 § 1 mom. folkpensionslagen (767/70) inställs utbetalningen av pension om pensionstagaren börjat avtjäna frihetsstraff på minst tre månader eller, i fall som närmare bestämts genom förordning, då pensionstagaren intagits för vård på allmän anstalt och vården kan antas fortlgå i minst tre månader. S.k. kriminalpatienter som intagits för vård på sinnessjukhus erhåller av sin pension likvärd dispositionsmedel, vars belopp fastställs genom förordning.

Bestämmelsen om inställande av förenämnda pensionsutbetalning borde som teknisk ändring utformas så, att den motsvarar ordalydelsen i 2 kap. 2 § förordningen om verkställighet av straff (39/1889). De fall där pensionsutbetalning inställs borde alljämt uppräknas i förordning, men ett omnämnande om avgiftsfri vård borde intas i lagen som förutsättning för inställande av pensionsutbetalning.

Även 42 § 1 mom. folkpensionslagen upptar hänvisningar till sinnessjuklagens (187/52) paragrafer rörande kriminalpatient, och dessa hänvisningar står efter ändringen av sinnessjuklagen (521/77) inte längre i överensstämmelse med rådande förhållanden. I lagen borde hänvisas endast till sinnessjuklagen.

Med stöd av 43 § 1 mom. folkpensionslagen har socialnämnd rätt att lyfta pension för sådan pensionstagare som i enlighet med lagen om socialhjälp åtnjuter anstaltsvård. Enligt 43 § 2 mom. folkpensionslagen har staten, kom-

munalförbund eller religiöst samfund tillhörig anstalt rätt att lyfta pension i fall där kommun inte direkt svarar för vårdkostnaderna. Socialnämnd eller anstalt bör till pensionstagaren själv som dispositionsmedel alltid betala skillnaden mellan pensionen och vårdavgiften, dock minst en genom förordning särskilt fastställd del av pensionen.

Efter den ändring av lagen om socialhjälp (1/80) som trädde i kraft 1.7.1980 lämnas socialhjälp inte längre i form av anstaltsvård, vilket innebär att tillämpningsområdet för 43 § folkpensionslagen har minskat väsentligt. Efter denna ändring i lagen om socialhjälp ombesörjer socialnämnderna inte längre anstaltsvårdsavgifter för t.ex. sådana personer som vårdas vid anstalter inom hälsovården. Pension borde kunna utbetalas till den kommunala nämnd eller det kommunalförbund som fastställt och som uppbär vårdavgiften.

I vissa fall är det i praktiken vårdanstalten som handhar pensionstagarens ekonomi och sköter om uppbärningen av anstaltsvårdsavgifter. Vårdanstaltens rätt att lyfta pension borde sålunda utvidgas till att även gälla anstalter som helt ägs av en enda kommun samt vissa privata vårdanstalter.

Myndighet eller vårdanstalt skulle dock kunna lyfta pension endast med pensionstagarens eller hans förmyndares medgivande, om pensionstagaren inte är oförmögen att själv handha sina penningangelägenheter. Pensionen skulle endast få användas till avgifter för anstaltsvård under samma tid.

Folkpensionsförordningens bestämmelse som berör dispositionsmedel för personer i varaktig anstaltsvård ändras så att den motsvarar bestämmelserna om dispositionsmedel för personer i varaktig anstaltsvård enligt förordningen om avgifter för anstaltsvård som avses i lagen om socialhjälp (314/80).

I 44 § folkpensionslagen borde vissa justeringar i ordalydelsen göras, och dessutom borde lagen utökas med ett klarläggande omnämnande om primäritet för lagen angående förmynderskap. För att rätta till uppkomna missförhållanden borde stadgandet ändras även så, att socialnämnd endast skall höras då pension föreslås utbetald till annan privatperson än pensionstagaren själv, men den som föreslagits som pensionsmottagare borde samtycka till förslaget. Paragrafen borde utökas med en bestämmelse om att pension i första hand

skall användas till att täcka den månads vård, för vilken pensionen utbetalas.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Dagpenningens samordning med arbetsinkomsten förorsakar folkpensionssystemet ca 1,5 milj. mk merkostnader.

3. Ikraftträdande

Ändringarna i 30 § folkpensionslagen, 7 §

lagen om understödstillägg, 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och 8 § lagen om frontmannapension i anslutning till den nu aktuella reformen rörande beskattning av sociala förmåner föreslås tillämpade från början av år 1982. Ändringarna av 42, 43 och 44 §§ folkpensionslagen, som ansluter sig till avgiftssystemet inom vården av långtids-sjuka, kunde lämpligast börja tillämpas från 1.10.1982. Övriga ändringar skulle träda i kraft omedelbart efter att lagarna blivit stad-fästa.

Med stöd av vad ovan anförts föreläggs Riksdagen till antagande följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/56) 30 § 4 mom. 14 a punkten och 6 mom., 39 § 5 mom., 42 § 1 mom., samt 43 och 44 §§,

av dessa lagrum 30 § 4 mom. 14 a punkten sådan den lyder i lag av den 10 juli 1981 (527/81) och 6 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juli 1978 (588/78), 39 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 18 juni 1971 (499/71) samt 42 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 11 december 1970 (767/70), samt

fogas till 30 § 4 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 28 juli 1978, en ny 14 b punkt och till 39 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 30 december 1965 och den 12 januari 1973 (705/65 och 8/73) samt nämnda lagar av den 11 december 1970 och den 18 juni 1971, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. och det ändrade 5 mom. blir 6 mom., som följer:

30 §

Såsom årsinkomst räknas likväl icke:

14 a) andra förmåner enligt de olika lagarna om obligatorisk olycksfallsförsäkring än olycksfalls- och familjepension, livränta och försörjningspension;

14 b) förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);

Vad som i denna paragraf avses med arbetsinkomst stadgas genom förordning, likväl så, att med arbetsinkomst även jämställs dagpenning som utgår på grund av arbetsoförmåga eller härmed jämförbar kompensation för inkomstbortfall.

39 §

Med avvikelse från vad ovan i 3 mom. är stadgat inträder rätt till invaliditetspension vid ingången av månaden efter den, under vilken arbetsoförmågan inträtt, om den försäkrade blivit arbetsoförmögen medan han upp-

burit arbetslöshetspension. Detsamma gäller försäkrad, som medan han uppbär frontmanpension blivit arbetsoförmögen och därvid uppburit arbetslöshetspension enligt lag, stadgande eller bestämmelse som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/61) eller enligt sjömanspensionslagen (72/56).

Vid tillämpning av 1 mom. denna paragraf beviljas arbetslöshetspension dock tidigast med verkan från ingången av den tredje månaden efter den, under vilken i 22 c § 1 mom. nämnt intyg utfärdats, eller, om pensionen beviljas på grundvalen av uppnått maximibelopp för dagunderstöd, med verkan från ingången av månaden efter den, under vilken sagda intyg utfärdats.

42 §

Utbetalningen av pension inställs med verkan från ingången av månaden efter den, under vilken pensionstagaren börjat avtjäna fängelsestraff om minst tre månader. Pensionsutbetalningen inställs likaså vid ingången av påföljande månad, då pensionstagaren intagits för sådan i förordning stadgad, minst tre månader lång vård på allmän anstalt, för vilken vårdavgift inte skall uppbäras hos patienten. Har utbetalningen av pension inställts i fall som avses i sinnessjuklagen, skall till pensionstagaren likväl utges en genom förordning särskilt fastställd del av pensionen att av honom själv användas för personliga behov.

43 §

Har pensionstagare intagits för vård på anstalt eller placerats för vård i enskilt hem kan pensionen, med pensionstagarens eller hans förmyndares medgivande eller om det av i 44 § 1 mom. nämnd orsak inte kan anses ändamålsenligt att utbetala pensionen till pensionstagaren själv, för bestridande av de för vården uppburna avgifterna under vårdtiden utbetalas till den kommunala nämnd eller det kommunalförbund som anstalten lyder under eller som placerat pensionstagaren i ovan avsedd vård.

Under ovan i 1 mom. nämnda förutsättningar kan pensionen även utbetalas till den anstalt där pensionstagaren vårdas eller som placerat pensionstagaren annorstädes för vård.

Till privat vårdanstalt kan pensionen utbetalas endast i det fall att pensionstagaren placerats där av i 1 mom. avsedd myndighet eller av staten, kommun eller kommunalförbund tillhörig anstalt, som ger sitt samtycke till pensionsutbetalningen.

På pension som utbetalats med stöd av 1 eller 2 mom. får innehållas endast ett belopp som motsvarar vårdavgiften för den månad för vilken pensionsraten utgår. Då pensionsraten förfallit till betalning skall till pensionstagaren omedelbart betalas minst en genom förordning särskilt fastställd del av pensionen att av honom själv användas för personliga behov, såvida inte pensionsanstalten av i 44 § 1 mom. nämnd orsak har beslutat om pensionens användande för detta ändamål på annat sätt.

44 §

Kan utbetalning av pension till pensionstagaren själv inte anses ändamålsenlig på grund av pensionstagarens levnadssätt, på grund av att pensionstagaren är sjuk eller av annan särskild orsak och har förmyndare inte förordnats för honom, kan pensionsanstalten besluta att pensionen skall utbetalas till socialnämnden i den kommun där pensionstagare är bosatt att användas för vård av pensionstagaren och i 42 § avsedda anhöriga till honom eller, med samtycke av den som föreslagits som mottagare av pensionen och efter hörande av socialnämnden, till pensionstagarens make eller annan lämplig person.

Med stöd av 1 mom. utgående pension får användas för återbetalning av lämnad socialhjälp endast såvida fråga är om förskott enligt 34 § lagen om socialhjälp. Inte heller i annat fall får sålunda utbetald pension utan vägande skäl mot pensionstagarens vilja användas för annan än sådant socialhjälp som lämnas under den månad, för vilken pensionsraten utgår. Åtnjuter pensionstagaren i 43 § avsedd vård, gäller i fråga om användningen av enligt 1 mom. uttagen pension för bestridande av anstaltsvårdsavgifter vad i 43 § 3 mom. är stadgat.

Framställning om utbetalning av pension i enlighet med 1 mom. till annan än pensionstagaren själv kan göras av pensionstagaren, hans make, annan anhörig eller den som huvudsakligen dragit försorg om honom, socialnämnden eller folkpensionsanstaltens lokalbyrå.

Denna lags 30 § 4 mom. 14 a och 14 b punkter samt 6 mom. träder i kraft den

1982 och tillämpas vid fastställande av understödsdel för år 1982.

Denna lags 42 § 1 mom. samt 43 och 44 §§ träder i kraft den 1 oktober 1982.

Denna lags 39 § 4 och 6 mom. träder i kraft den 1982.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

angående ändring av 7 § lagen om understödstillägg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7 § 6 mom. lagen den 28 juli 1978 om understödstillägg (590/78); samt fogas till 7 § 4 mom. nya 3 a och 3 b punkter som följer:

7 §

Såsom årsinkomst räknas likväl icke:

3 a) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (526/81);

3 b) förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);

Med arbetsinkomst avses vad därom med stöd av 30 § 6 mom. folkpensionslagen är stadgat, likväl så, att med arbetsinkomst även jämställs dagpenning som utgår på grund av arbetsoförmåga eller härmed jämförbar kompensation för inkomstbortfall.

Denna lag träder i kraft den 1982 och tillämpas vid fastställande av understödstillägg för år 1982.

3.

Lag

angående ändring av 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 6 § 2 mom. lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78) nya 5 a och 5 b punkter som följer:

6 §

Såsom årsinkomst räknas likväl icke:

5 a) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (526/81);

5 b) förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och

förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);

Denna lag träder i kraft den 1982 och tillämpas vid fastställande av bostadsbidrag för år 1982.

4.

Lag

angående ändring av 8 § lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 januari 1977 om frontmannapension 8 § 4 mom., sådant det
lyder i lag av den 30 december 1980 (1085/80); samt
fogas till 8 § 3 mom., sådant det lyder delvis ändrat genom nämnda lag av den 30
december 1980, nya 3 a och 3 b punkter som följer:

8 §

Såsom årsinkomst räknas icke:

3 a) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (526/81);

3 b) förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);

Åtnjuter make till mottagare av frontmannapension inte folkpension eller frontmannapension, skall av makens arbetsinkomst till årsinkomsten hänföras endast den del som

överstiger 12 040 mark. Vad som avses med arbetsinkomst stadgas genom förordning, likväl så, att med arbetsinkomst även jämställs dagpenning som utgår på grund av arbetsförmåga eller härmed jämförbar kompensation för inkomstbortfall.

Denna lag träder i kraf den 1982 och tillämpas vid fastställande av frontmannapension, för år 1982, likväl så, att lagens 8 § 4 mom. tillämpas endast till utgången av augusti samma år.

I denna lag stadgade markbelopp motsvarar det poängtal för det officiella levnadsindex, enligt vilket storleken av folkpensioner som skall betalas i oktober 1976.

Helsingfors den 14 maj 1982

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister *Marjatta Väänänen*

1.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/56) 30 § 4 mom. 14 a punkten och 6 mom., 39 § 5 mom., 42 § 1 mom., samt 43 och 44 §§,

av dessa lagrum 30 § 4 mom. 14 a punkten sådan den lyder i lag av den 10 juli 1981 (527/81) och 6 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juli 1978 (588/78), 39 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 18 juni 1971 (499/71) samt 42 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 11 december 1970 (767/70), samt

fogas till 30 § 4 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 28 juli 1978, en ny 14 b punkt och till 39 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 30 december 1965 och den 12 januari 1973 (705/65 och 8/73) samt nämnda lagar av den 11 december 1970 och den 18 juni 1971, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. och det ändrade 5 mom. blir 6 mom., som följer:

Gällande lag

Förslag

30 §

Såsom årsinkomst räknas likväl icke:

14 a) andra förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) än olycksfalls- och familjepension.

Vad som i denna paragraf avses med arbetsinkomst stadgas genom förordning.

Såsom årsinkomst räknas likväl icke:

14 a) andra förmåner enligt de olika lagarna om obligatorisk olycksfallsförsäkring än olycksfalls- och familjepension, livränta och försörjningspension;

14 b) förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);

Vad som i denna paragraf avses med arbetsinkomst stadgas genom förordning, likväl så, att med arbetsinkomst även jämställas dagpenning som utgår på grund av arbetsoförmåga eller härmed jämförbar kompensation för inkomstbortfall.

39 §

Med avvikelse från vad i 1 mom. är stadgat, beviljas arbetslöshetspension räknat från ingången av den tredje månaden efter den, under vilken i 22 c § 1 mom. nämnt intyg utfärdats, under förutsättning att pension därförinnan sökts.

Med avvikelse från vad ovan i 3 mom. är stadgat inträder rätt till invaliditetspension vid ingången av månaden efter den, under vilken arbetsoförmågan inträtt, om den försäkrade blivit arbetsoförmögen medan han uppburit arbetslöshetspension. Detsamma gäller försäkrad, som medan han uppbär frontmanapension blivit arbetsoförmögen och därvid uppburit arbetslöshetspension enligt lag, stad-

Gällande lag

42 §.
 Utbetalningen av pension inställes, räknat från ingången av följande pensionsperiod, om pensionstagaren begynt utstå frihetsstraff i minst tre månader, och i fall, som bestämts genom förordning, då pensionstagaren intagits för vård på allmän anstalt och vården kan antagas fortgå under minst tre månader. Har utbetalningen av pension inställts i fall som avses i 34 § 2 mom. och 35 § 1 mom. sinnessjuklagen 187/52), må åt pensionstagaren likväl erläggas en genom förordning särskilt fastställd del av pensionen att av honom själv användas för personliga behov.

43 §.
 Åtnjuter pensionstagare i enlighet med lagen om socialhjälp vård å anstalt eller i enskilt hem, må pensionsanstalten på framställning av socialnämnden besluta, att pension, som utgår för den tid sådan vård varar, skall erläggas åt nämnden för ersättande av kostnaderna för pensionstagarens vård. Socialnämnden bör härvid försävt icke pensionsanstalten jämlikt 44 § annorlunda förordnat, så snart pensionsraten förfallit till betalning lämna pensionstagaren en genom förordning särskilt fastställd del av pensionen eller, om denna pensionsdel är mindre än det belopp, varmed pensionen överstiger de kostnader, vilka i enlighet med lagen om socialhjälp erlagts för vård å anstalt eller i enskilt hem, sistnämnda belopp att av honom själv användas för personliga behov.

Lag samma vare beträffande erläggande av pension till anstalt, i fall pensionstagaren i

2 1682003602

Förslag

gande eller bestämmelse som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/61) eller enligt sjömanspensionslagen (72/56).

Vid tillämpning av 1 mom. denna paragraf beviljas arbetslöshetspension dock tidigast med verkan från ingången av den tredje månaden efter den, under vilken i 22 c § 1 mom. nämnt intyg utfärdats, eller, om pensionen beviljas på grundvalen av uppnått maximibelopp för dagunderstöd, med verkan från ingången av månaden efter den, under vilken sagda intyg utfärdats.

42 §
 Utbetalningen av pension inställs med verkan från ingången av månaden efter den, under vilken pensionstagaren börjat avtjäna fängelsestraff om minst tre månader. Pensionsutbetalningen inställs likaså vid ingången av påföljande månad, då pensionstagaren intagits för sådan i förordning stadgad, minst tre månader lång vård på allmän anstalt, för vilken vårdavgift inte skall uppbäras hos patienten. Har utbetalningen av pension inställts i fall som avses i sinnessjuklagen, skall till pensionstagaren likväl utges en genom förordning särskilt fastställd del av pensionen att av honom själv användas för personliga behov.

43 §
 Har pensionstagare intagits för vård på anstalt eller placerats för vård i enskilt hem kan pensionen, med pensionstagarens eller hans förmyndares medgivande eller om det av i 44 § 1 mom. nämnd orsak inte kan anses ändamålsenligt att utbetala pensionen till pensionstagaren själv, för bestridande av de för vården uppburna avgifterna under vårdtiden utbetalas till den kommunala nämnd eller det kommunalförbund som anstalten lyder under eller som placerat pensionstagaren i ovan avsedd vård.

Under ovan i 1 mom. nämnda förutsättningar kan pensionen även utbetalas till den

Gällande lag

annat än i 42 § 1 mom. avsett fall i staten, sammanslutning av kommuner eller religiöst samfund tillhörig anstalt erhåller sådan vård, för vars kostnader kommun ej direkt svarar, dock så, att framställning om pensionens erläggande göres av anstaltens föreståndare.

44 §.

Kan utbetalning av pension åt pensions-tagaren själv icke anses ändamålsenlig på grund av hans levnadssätt, sinnestillstånd eller kroppsliga eller andliga svaghet eller av annan särskild orsak, må pensionsanstalten besluta, att pensionen skall erläggas till socialnämnden i pensionstagarens hemvistkommun att användas för vård av pensionstagaren och hans i 42 § avsedda anhöriga eller med socialnämndens medgivande efter hörande av den, som föreslagits som mottagare av pensionen, åt pensionstagarens make eller annan lämplig person.

Framställning om erläggande av pension i enlighet med 1 mom. åt annan än pensions-tagaren själv må göras av pensionstagaren, hans make, annan anhörig eller den, som huvudsakligen dragit försorg om hans utkomst, eller ock av socialnämnden eller pensionsanstaltens distriktombudsman.

Förslag

anstalt där pensionstagaren vårdas eller som placerat pensionstagaren annorstädes för vård. Till privat vårdanstalt kan pensionen utbetalas endast i det fall att pensionstagaren placerats där av i 1 mom. avsedd myndighet eller av staten, kommun eller kommunalförbund tillhörig anstalt, som ger sitt samtycke till pensionsutbetalningen.

På pension som utbetalats med stöd av 1 eller 2 mom. får innehållas endast ett belopp som motsvarar vårdaavgiften för den månad för vilken pensionsraten utgår. Då pensionsraten förfallit till betalning skall till pensionstagaren omedelbart betalas minst en genom förordning särskilt fastställd del av pensionen att av honom själv användas för personliga behov, såvida inte pensionsanstalten av i 44 § 1 mom. nämnd orsak har beslutat om pensionens användande för detta ändamål på annat sätt.

44 §

Kan utbetalning av pension till pensionstagaren själv inte anses ändamålsenlig på grund av pensionstagarens levnadssätt, på grund av att pensionstagaren är sjuk eller av annan särskild orsak och har förmyndare inte förordnats för honom, kan pensionsanstalten besluta att pensionen skall utbetalas till socialnämnden i den kommun där pensionstagare är bosatt att användas för vård av pensionstagaren och i 42 § avsedda anhöriga till honom eller, med samtycke av den som föreslagits som mottagare av pensionen och efter hörande av socialnämnden, till pensionstagarens make eller annan lämplig person.

Med stöd av 1 mom. utgående pension får användas för återbetalning av lämnad socialhjälp endast såvida fråga är om förskott enligt 34 § lagen om socialhjälp. Inte heller i annat fall får sålunda utbetald pension utan vägande skäl mot pensionstagarens vilja användas för annan än sådant socialhjälp som lämnas under den månad, för vilken pensionsraten utgår. Åtnjuter pensionstagaren i 43 § avsedd vård, gäller i fråga om användningen av enligt 1 mom. uttagen pension för bestridande av anstaltsvårdsavgifter vad i 43 § 3 mom. är stadgat.

Framställning om utbetalning av pension i enlighet med 1 mom. till annan än pensionstagaren själv kan göras av pensionstagaren,

Gällande lag

Förslag

hans *make*, annan anhörig eller den som huvudsakligen dragit försorg om *honom*, socialnämnden eller folkpensionsanstaltens *lokalbyrå*.

Denna lags 30 § 4 mom. 14 a och 14 b punkter samt 6 mom. träder i kraft den 1982 och tillämpas vid fastställande av understödsdel för år 1982.

Denna lags 42 § 1 mom. samt 43 och 44 §§ träder i kraft den 1 oktober 1982.

Denna lags 39 § 4 och 6 mom. träder i kraft den 1982.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

angående ändring av 7 § lagen om understödstillägg

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 § 6 mom. lagen den 28 juli 1978 om understödstillägg (590/78); samt fogas till 7 § 4 mom. nya 3 a och 3 b punkter som följer:

Gällande lag

Förslag

7 §

Såsom årsinkomst räknas likväl icke:

3 a) *menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (526/81);*

3 b) *förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);*

Med arbetsinkomst avses vad därom med stöd av 30 § 6 mom. folkpensionslagen är stadgat.

Med arbetsinkomst avses vad därom med stöd av 30 § 6 mom. folkpensionslagen är stadgat, likväl så, att med arbetsinkomst även jämställs dagpenning som utgår på grund av arbetsoförmåga eller härmed jämförbar kompensation för inkomstbortfall.

Denna lag träder i kraft den 1982 och tillämpas vid fastställande av understödstillägg för år 1982.

3.

Lag

angående ändring av 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 6 § 2 mom. lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78) nya 5 a och 5 b punkter som följer:

Gällande lag

Förslag

6 §

Såsom årsinkomst räknas likväl inte:

5 a) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (526/81);

5 b) förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);

Denna lag träder i kraft den 1982
och tillämpas vid fastställande av bostadsbidrag
för år 1982.

4.

Lag

angående ändring av 8 § lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 januari 1977 om frontmannapension 8 § 4 mom., sådant det
lyder i lag av den 30 december 1980 (1085/80); samt
fogas till 8 § 3 mom., sådant det lyder delvis ändrat genom nämnda lag av den 30
december 1980, nya 3 a och 3 b punkter som följer:

Gällande lag

Förslag

Såsom årsinkomst räknas icke:

3 a) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (526/81);

3 b) förmån, som utges vid utbildning för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller vid utbildning med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76);

Gällande lag

Ätnjuter make till mottagare av frontman-
napension inte folkpension, *beaktas* av makens
arbetsinkomst såsom årsinkomst endast den
del som överstiger 12 040 mark. Vad som
avses med arbetsinkomst stadgas genom förord-
ning.

Förslag

Ätnjuter make till mottagare av frontman-
napension inte folkpension *eller frontmanna-
pension, skall* av makens arbetsinkomst till
årsinkomsten *hänföras* endast den del som
översiger 12 040 mark. Vad som avses med
arbetsinkomst stadgas genom förordning, *lik-
väl så, att med arbetsinkomst även jämföras*
*dagpenning som utgår på grund av arbetsofö-
måga eller härmed jämförbar kompensation för*
inkomstbortfall.

Denna lag träder i kraft den 1982
och tillämpas vid fastställande av frontmanna-
pension för år 1982, likväl så att lagens 8 §
4 mom. tillämpas till utgången av augusti sam-
ma år.

I denna lag stadgade markbelopp motsva-
rar det poängtal för det officiella levnadskost-
nadsindexet, enligt vilket storleken av folk-
pensioner som skall betalas i oktober 1976.
